N^er 249. ROK 1835. SOBOTA 31 PAZDZIERNIKA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedzieli i świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące Złp. 12. miesięczne złp. 5.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Wolfgang Bis.

IMIONA SŁAWIANSKIE.
Dziś Godzimir.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godz:	Barometr do 0° R red w miarze Paryzkiey	Stopnie ciepła podług Réaumura	Psychrometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
	7	27"6 ''', 263	† 1° ,9	5''', 95	Pł, Zachodni słaby	Pochmurno	
	12	6 ,732	† 4 ,6	6, 27	„ mocny	„ „	
30	3	6 ,928	† 4 ,2	6, 79	Pł.Zachodni mocny	„ „	Deszcz
	9	7 ,012	† 4 ,3	5, 94	„ średni	„ „	

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Część Urzędowa

Komornik sądowy uwiadomia Publiczność, iż dnia trzeciego listopada r. b. o godzinie 10 ranuéj na Kleparzu pod L. 47 odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytacyę krokiewek sztuk 80.

Kraków 26 października 1835 roku.
Józef Słodkowski Kom: Sąd.

Ziemniaki na korce, kapusta na zagony, pszenica, żyto, jęczmień w snopie, oraz wieprz tuczny na Kleparzn przy ulicy Długiéj w domu pod N. 114 przy rogatce dnia 3 listopada b. r. o godzinie 10 rannéj za gotową zapłatę sprzedane przez licytacyą w exekucyi sądowéj będą.

Kraków 28 października 1835 roku.
Skorczyński Kom Sąd.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

WARSZAWA 26 Października. Cechy jakiemi dotąd wyroby fabryk rządowo-górniczych opatrywane były, zostały zmienione, wyroby te oznaczone będą stemplem, wyrażającym dwa młotki górnicze na krzyż, z koroną nad niemi, a poniżej numer i litery oznaczające zakład, w którym wyroby wykonane zostały.

P. Linde członek rady wychowania publicznego i dyrektor wojewódzkiego gimnazyum Warszawskiego, na usilną prośbę, z powodu słabości zdrowia, otrzymał dymissyę, a na jego miejsce zanominowany został dotychczasowy dyrektor gimnazyum przy ulicy Leszno P. Tomasz Dziekoński, w miejsce zaś ostatniego powołany P. Jan Karwowski inspektor przy gimnazyum wojewódzkiem na dyrektora.

Rada administracyjna Królestwa Polskiego wydała rozporządzenie, wskutku którego prawo wyłącznego handlu jabłkami rajskiemi i palmami, oraz wszelkie z tąd zyski, należyć mają do szpitala wyznania mojżeszowego w Warszawie, a to z powodu że zysk wyłączny sprzedaży tych przedmiotów, jeszcze przez rząd pruski szpitalowi rzeczonemu przyznany został, i nie stanowi znakomitej handlu gałęzi.

Odessa 26 *Września*. Lord Durham ambassador króla W. Brytanii, opuścił kwarantannę w sobotę, 21 b. m. Wjeżdżającemu do miasta, towarzyszył oddział Kozaków. miejsca kwarantanny aż dohotelu Richelieu, gdzie wysiadł, a tam znalazł już straż honorową z chorągwią, która przed nim broń prezentowała. Wchodzącego do pokojów dla siebie przygotowanych, powitał komendant placu, jenerał brygady stojącej na załodze w tutejszem mieście, policmajster i prezydent miasta. Niebawnie potém, przybył jenerał-gubernator, hrabia Woronców i jenerał Lewszyn gubernator miasta, dla powitania szanownego lorda. Tenże odwiedził tego samego dnia jenerał-gubernatora, i był na obiedzie u pana Yeames jeneralnego konsula w Odessie. W niedzielę dnia 22 konsulowie zagraniczni złożyli swe uszanowenie ambassadorowi, który przyjmował także Anglików, mieszkających w Odessie. Nieco później zwiedził szanowny lord instytut panien szlacheckich tutejszego miasta, zostający pod najwyższą opieką N. Cesarzowej, a nareszcie przyglądał się obrotom służby ogniowej. Tegoż dnia był szanowny lord na obiedzie u jenerał-gubernatora, a wieczorem w teatrze na wystawieniu opery włoskiej Belliniego p. t. Norma. Wczoraj dawał hr. Worońców wielką ucztę dla lorda Durhama, na której znajdowali się także pp. Dringwater, de Rous i Kinaird; kiku innych cudzoziemców, znakomitsi urzędnicy miasta, kilku wyższych officerów, konsułowie i niektórzy negocyanci. Hrabia Worońców, wniosł toast za zdrowie N. króla Angielskiego, a lord Durcham za zdrowie N. Cesarza Rossyi i dlugie trwanie przyjacielskich stosunków między obudwoma mocarstwami. Dziś obiadował lord u pana Lewszyn, gubernatora miasta.

Berlin 17 *Października*. Na prośbę miast znaczniejszych W. księztwa Poznańskiego, nadano tymże r. 1834 urządzenie innych miast pruskich, ogłoszone dnia 17 marca 1831 roku, i takowe zaprowadzono w miastach Rawicz, Zduny, Międzychód, Wschowa i Leszno; toż urządzenie nadano oraz miastom Skwierzyn, Bojanów, Krotoszyn i Kępno, lecz wprowadzenie jeego nie było jeszcze całkiem w końcu roku zeszłego wykonane. Z dziewięciu innych miast, podano także prośby o zaprowadzenie podobnego rzeczy porządku, lecz w części odesłano je do wyższej zwierzchności, w części odrzucono, z powodu że stan oświaty mieszkańców miast tych nie robi jeszcze gmin ich zdolnemi do samoistnego sprawami swojemi zarządzania. Innym miastom administrowanym dotąd jeszcze według ustaw W. księztwa Warszawskiego z d. 22 lutego 1809 r. nadano prawo, iż same sobie burmistrzów obierać mogą, co też w r. 1834 stało się w istocie w kilku już miastach.

Paryż 17 *Października*. Spokojność w Saragossie znowu przywróconą została. Traktat tyczący się posiłkowego korpusu portugalskiego, podpisany został w Londynie dnia 24 września, 10,000 wojska uda się w skutku tego do Hiszpanii. Krystyniści obiecują sobie wiele z uspokojenia prowincyi połndniowych i spodziewają się ztamtąd znacznych posiłków. Las Navas stoi dotąd w Alanzanares w gotowości do boju. We wsi Guimera przyszło do bitwy w której Krystyniści wzięli 500 Karlistów do niewoli. Legija cudzoziemska pod półkownikiem Ferrari przyczyniła się wyłącznie do tak świetnego zwycięztwa. Groźna postawa Las Navasa i junt nie przestaje w Madrycie wzbudzać obawy. Arguelles występuje znowu z żądaniem ażeby przerwanie władzy konstytucyjnéj od roku 1823 uznane nie było, stronnictwo jego składa się z samych wychodniów politycznych z tamtego czasu i ma wielkie wpływy.

W Barcelonie panuje niezmierne oburzenie z powodu wzrastającéj w Katalonii przewagi Karlistów, i bezskuteczności ostatecznych usiłowań Krystynistów. Pod Taragoną znajduje się 1500 Karlistów a w Cervera stoi jenerał Pastor w bezczynności. Z powodu tego rozrzucono dnia 5 w teatrze broszurki które

jenerała Pastors, Ayerve i juntę rządzącą o zdradę obwiniają, i do pomszczenia się wzywają. Juntę to niezmiernie zatrwożyło, cała jej nadzieja spoczywa w przybyciu jenerała Miny. Mendez Vigo widział się w konieczności wyjechania z Barcelony. Z Junty barcelońskiéj wysłano dwćch członków do Las Navasa dla porozumienia się nad środkami jakich junty przy wspólnéj dążności chwycić się mają. Inni znowu twierdzą że deputowani ci udadzą się do Madrytu dla zapewnienia pana Mendizabala że prowincya z zarządu jego zupełnie jest zadowoloną; o mieszkańcach jednak tego powiedzieć nie można, bo ci żadnéj nie mają w rządzie ufności, nawet wyrok zwołujący Kortezy bez najmniejszego zapału przyjęty został.

Dnia 7 w wieczór zbliżał się Kordowa z znacznemi siłami pod Estellę, Don Karlos miał tylko 6 batalijonów przy sobie, i téj saméj jeszcze nocy ściągnął wszystkie z okolicy wojska i wyruszył dnia osmego rano wpole, Kordowa jednak uniknął walki i cofnął się ku Serma i Las Arcos. W Madrycie zaczynają już powstawać na Mandizabala, że postępuje półśrodkami, że obcy posłowie mają za wiele wpływów, i że za nadto jest powolny dla Królowéj. Uporczywość junt andaluzyjskich i ich wodza Las Navasa stoi zamiarom p. Mendizabala wszędzie na przeszkodzie, zrobiono znowu nowe przyrzeczenie że Kortezy jeszcze przed 16 listopada zwołane zostaną, ministerstwo spodziewa się zyskać przezto junty, ale junty te postanowiły już ogłosić nowe wybory, i odwołać swoich deputowanych podług Statutu królewskiego wybranych. GPS.

Dnia 18 *Października*. Głoszą że książe Orleanu objawił chęć należenia do wyprawy przeciwko Abdel Kaderowi, i że za kilka dni odjedzie do Afryki.

Niektóre Dzienniki zaprzeczają że Morej wspólnik Fieschiego głodem się zamorzył, twierdząc że odstąpił od swego przedsięwzięcia i znowu pokarm przyjmować zaczyna, *National* wszakże ciągle utrzymuje że Morej już życie swoje w najokropniejszych męczarniach zakończył. Pisze daléj tenże dziennik że czas wykryje co było powodem zadania sobie dobrowolnie tak okropnéj męczarni, kara śmierci nigdy z takiemi torturami połączona być niemoże ażeby wyrównała męczarniom zamorzenia się głodem. Ztąd wnosi że zapewne ze śmiercią Moreja upadł wątek po którym wspólników zamachu z d. 28 lipca dojść można było. GPS.

Obrzęd wykonania przysięgi przez nowego beja Tyterytańskiego w Algierze, opisują w ten sposób: »Gdy już zebrani byli naczelnicy pokoleń i inni znakomitsi Arabowie, których było 150, zaczął się obrzed dnia 12 w pałacu gubernatora. Na wielkiem stole umieszczonym pośródku dziedzińca, leżały czerwone i białe burnusy czyli zwierzchnie suknie, a przy nich dwa jatagany, jeden w srebrnej, drugi w złotej pochwie. Gdy nowy bej nadszedł, stanął sam w pośrodku stołu, a 16 szejków zajęło miejsca po obu stronach w kształcie półksiężyca. Dziedziniec napełniony był żołnierzami, którzy bejowi i gubernatorowi Algieru marszałkowi Clausel, honory wojskowe oddawali. Gubernator przemówiwszy do beja, przywdział na niego oznaki jego godności, jatagan w złotej pochwie i kaftan, dodając te słowa: »W imieniu króla Francyi, jedynie prawdziwego sultana rejencyi, mianuję was bejem Titery.» Bej wrócił wtenczas na swoje miejsce; najbliżej beja namiestnik jego z jataganem w pochwie srebrnej, a nareszcie wszyscy szejkowie w czerwonych burnusach. Reszta starszyzny otrzymała hajki czyli inny rodzaj ubrania i sandały. Po ukończeniu całego ceremonijału, roznosili Arabom kawę, służący w liberyę przybrani, przygrywała oraz huczna muzyka sztuki wesołe. Nareszcie odszedł marszałek z bejem do swoich pokojów, gdzie jak się domyślają, udzielił mu obowiązujące go instrukcye.

BRUXELLA. Król belgijski wyjechał d. 18 b. m. z małżonką swoją do Paryża.

Madryt 12 *Października.* Jenerał Kordowa wszedł dnia 11 na czele korpusu swojego z wielkim transportem żywności do Puente de la Reyna. Jenerał Aldama posunął się z dywizyą swoją aż do Obanos, Karliści zaś cofnęli się z Mendigorria do Obysa, i zostawili tylko 4 batalijony w Manera i Ciraiqui. Większa część mieszkańców Mendigorrii uciekła w góry. Don Karlos wrócił d. 11 na czele 1 kompanii i batalijonu Guidów do Estelli. Rozkazem dziennym z dnia 9 polécił Don Karlos żołnierzom ażeby byli posłusznemi dowódzcom swoim, gdyż za każde uchybienie najsurowsze kary wyznaczyć rozkaże. Jenerał Serano utworzył w Saragossie juntę i sam stanął na jej czele, staraniem junty tej ma być wystawienie 15,000 korpusu.

Z Lizbony nadeszła urzędowa wiadomość że książe Terceira naczelny wódz wojska portugalskiego polecił pod dniem 6 październik jenerałowi brygady Victorino Jpse de Almeida Serras ażeby na czele 10,000 korpusu portugalskiego wkroczył do Hiszpanii.

Junta w Sewilli mianowała Augustyna Oviedo i Franciszka Laberon reprezentantami junty centralnej Andaluzyjskiej.

W Ferrol był zamiar ogłoszenia konstytucyi, naczelników powstania uwięziono.

Merino w Palanzueles o 4 mile od Burgos zupełnie pobity został; stracił w bitwie swego adjutanta i wielu officerów, sam zaś tym tylko od niewoli uszedł że przez nikogo poznany nie został. GPS

Londyn 16 *paźdz.* *Times* zawiera następujący rys biograficzny pana Mendizabal: »Mendizabal prezes rady i minister skarbu hiszpańskiego, urodził się w Kadyxie 1790 roku. Jego ojciec był bogatym kupcem w tem mieście. W r. 1808, kiedy każdy zdolny do walki Hiszpan, szedł pod chorągwie krajowe, Mendizabal zostawał przy kommissoryacie. Tu odznaczył się, acz jeszcze dosyć młody, przez skłonność swoję do czynnej pracy, a gdy potem przeniesiono go do kommissoryatu przy jednéj dywizyi jazdy, został powołany do głównéj kwatery jenerała Freyera i postawiony na czele prowiantskiego kommissoryatu całéj armii. Na tym ważnym urzędzie, pokazała się dopiero, śród najzmudniejszych trudności, cała jego przezorność i śmiałość w przedsięwzięciach w sposób najzaszczytniejszy. Dwa razy dostawał się do niewoli wojennéj; za pierwszym razem wymieniono go za pewnego officera sztabowego wyższéj rangi. Drugim razem nie chciał jenerał francuzki ani słyszeć o wymianie, i odesłał Mendizabala pod ścisłym dozorem do Alhambra w Granadzie, zkąd atoli udało mu się uciec. Tym sposobem stanął znowu na czele administracyi wojennéj. Po ukończeniu wojny, opuścił Mendizabal wojsko, a po zniesieniu ustawy w 1823 r, wyniósł się z wielu innymi ziomkami swemi za granicę.

Aleksandrya 27 *Sierpnia.* Klęska wojskom Mehmeda Alego w Hedschas przez Arabów zadana jest bardzo wielka. Ibrahim basza i Scheriff z Mekki ratowali się ucieczką. W skutku tej bitwy, wpadła w ręce Arabów forteca stanowiąca arsenał, prochownię i magazyn żywności wojsk Mehmeda. Wypadek ten pociągnął za sobą zupełny bezrząd w wojsku Egipskiem, nie chcą się już więcej bić za Mehmeda, ucieczki codziennie się zwiększają. Strata armii Egipskiej wynosi 11,000 ludzi, 5000 tylko uratowało się ucieczką i reszta ta przybyła już do Egiptu.

Wywóz starożytności Egipskich przez Mehmeda Alego najsurowiej zakazany został. Mówią nawet o utworzeniu muzeum w Kahira, którego zwierzchnictwo powierzone będzie młodemu Arabowi obecnie w Paryżu się kształcącemu; rząd oprócz powyższego zakazu, zamyśla jeszcze zakupić wszystkie starożytności w ręku prywatnych osób znajdujące się. GPS.

Doniesienie.

Z strony C. K. austryackiéj rezydentury podaje się do publicznéj wiadomości, iż dnia 3 listopada r. b. odbywać się będzie na Podgorzu publiczna licytacya na 36 sztuk koni z zaprzęgów C. K. wojskowych.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA

Od 30 *do* 31 *Października*

Heintz Józef z Pruss, Macewicz Mikołaj Eberhardt Józef, Szelewski Kalasanty Rektor, Romanowicz Piotr z Galicyi, Jaskowski Jan z Polski.